

Манай партийна кабинетдэй түсэбүүд

Манай Ярууны аймагай партийна организацида хуралсалай шэнэ жэлдэ «ВКП(б)-гэй түүхын Хурааны курс» шудалха туруушын жэлэй 6 кружок ба 2-дохи жэлэй 5 кружок, 19 политургуулинууд (2-дохи жэлэй), И. В. Сталиний биографине шудалха 14 кружогууд хүдэлмэрилхэ юм. Мүн 126 коммунистууд партиин түүх ба теорине бээ даагаад шудалха байна.

Пропагандистнууд ба бээ даагаад хурагшадтай консультантууд болгон бэлдхэл эхэтэй 54 коммунистууд баталагданхай. Аймагай партийна кабинет хадаа эднэртэй теоритическ ба методическа тулаламжа үзүүлжэ уялгатай. Үнгэрэгшэ хуралсалай жэлдэ манай партийна кабинет хүдөөгэй политургуулинуудай ба кружогуудай хүдэлмэриде багаар тулалдаг байгаа.

Үнгэрэгшэ жэлэйнгэ алдуу дууинуудые зайсуулжа, политургуулинууд ба кружогуудай хүдэлмэриденэ тодорхой тулаламжа үзүүлжэ хэмжээнүүдэ манай партийна кабинет мүнөө жэлдэ эртнээ хараалхан байха юм. Хуралсалай жэлэй турша соо пропагандистнуудтай ба консультантуудтай 3 үдэрэй семинар 3 дахин үнгэрэгшэжэ. Түүшын семинар октябрийн һүүл багаар хэгдэхэ байна. Эдэ семинаруудта лекци ба элдхэлүүдэ хэтын тула долоон хүн томилогдоод, мүнөө тэдэнэр бэлдхэжэ байндай. Консултантуудта ба пропагандистнуудта тулалха зорилгоор һара бүри 2-3 дахин теоритическ хөөрөлдөөнүүд үнгэрэгшэжэ юм.

Нолхозно коммунистуудай политургуули

Хорин аймагай Карл Марксын Нэрэмжэтэ колхозой партийна организацида нэгэ политургуули хүдэлмэрилдэг юм. Тэрэндэ мүнөө жэл хамтадаа 15 хүн хураха байна. Тэдэнэй 5-нини партийнабэшэ элбхитэд болоно. Бүхы хурагшадын шухала литература ба хуралсалай бусад хэрэгсэлүүдээр гүйцэд хангагданхай. Колхозно библиотекэ политургуулида хурагшадта ехэ тулаламжа үзүүлжэ аргатай. Партийна организацин секретарь нүхэр Д. Дамбаев политургуулины хүтэлбэрилхэ юм.

Шэнэ хургуулинууд

Энэ жэл Кяхтын аймагай Наушки ба Вольшой-Луг тосхонуудта 2 шэнэ хургуулинууд ба...

Мүн Бээ даагаад хурагшадта ВКП(б)-гэй түүхээр ба теоритор лекцинуудые уншаха, тэдэнтэй консультаци ба теоритическ хөөрөлдөөнүүдэ хэжэ түсэбүүд зохиогдонхой.

Хуралсалай шэнэ жэлдэ бэлдхэлтэй дайрамдуулан, манай библиотекэ багабэшэ хүдэлмэри абуулаа. Пропагандистнуудта, консультантуудта хэрэгтэй методическа ба политическ литературанууд, мүн марксизм-ленинизмын классигуудай зарим зохиолууд тухай газетүүдтэ томилогдон статьсянууд сулгуулагдажа, методическа тулаламжануудай тусхай папкунууд бии болгондо.

Партийна хуралсалай хүдэлмэриде тулалха зорилгоор лекцинууд ба элдхэлүүд хэгдэхэ, политургуулинууд, кружогуудай хүдэлмэри шэнжэлэгдэжэ, түрүү пропагандистнуудай дүй дүршэл дэлгэрүүлэгдэхэ, эдэ хүдэлмэрине амжалтатгаар дүргэхын тула аймагай партийна ба советскэ элбхитэд олоор хабаадуулагдаха байна. Мүнөө тэдэнэй дундаһаа 22 лекторнууд, элдхэлшэд томилогдон баталагдаа.

Партийна үдэшин хургуулида хурадаг партийна ба советскэ элбхитэдэй, партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай хуралсаха таарамжатай услови байгуулхын тула манай партийна тусхай уншалгын зал шэнээр нээжэ, альбомуудаар, номуудаар хангаһан байна.

Х. Санжиев, парткабинедые даагша.

Улан-Удын мебельной фабрикын пех бүхэнэй коллектив. Октябрийн урда тээхи мүрисөөн.

Октябрийн урда тээхи мүрисөөн

Түрүү фабрикада

Улан-Удын мебельной фабрика республикын нотагай промышленностин Министерстын түрүү предприятинуудай нэгэнини юм. Энэ фабрика дайнай хойто тээхи табанжэлэй туршада эхээр үргэдхгөөд. Фабрикын үйлдэбэрин механизацилагдажа, олон янзын мебель бүтээн гаргадаг болоо. Энэ жэлдэ ясен гэжэ молоор комод, зөөлөн стул, точилдомол хүлтэй түхэрэн стол бүтээн гаргалгы шудалба. Тус фабрика үйлдэбэрэ үргэдхэжэнь ашаар дайнай урда тээхи хэмжээннээ 7 дахин ехэ продукция гаргана.

Бүтээн гаргаһан продукциягаа шанарые хайжаруулхын түлөө фабрикинхид бүхы хүсээ элсүүлэн тэмсэнэ. Түүхэй эд шэлэн абадаг болоһон дээрэнэ фабрика продукциягаа шанарые хүлэй үедэ нилээд дээшлүүлэн байха юм. Энэ оной июнь ба июль һарануудта алмагданхай материалнуудараа хүтгэлэй 200 стул, 100 табуреткэ бүтээбэ.

Цехүүд хоорондын социалистическэ мүрисөөндэ мебель хабсаралгын цехынхид түрүү һуури

Жэлэй түсэб 8 һара соо

«Кожевник» гэжэ промартелин коллективэй стахановецууд Агууехэ Октябрыска революциян 33-дахин оё ажалай үндэр амжалтануудаар угтахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Табанжэлэйнгэ түсэбэе 3 жэл соо 106 процент дүргэһэн тус артелин мастер Л. Т. Солдатов энэ жэлэйнгэ үйлдэбэрин программые

8 һара соо 162 процент гүйсэдхэжэ, коллектив соогоо шалгарла. Мүн мастернууд А. Р. Посельский, И. А. Полежаев ба бусад стахановецууд жэлэйнгэ түсэбүүдэ мүн лэ 8 һара соо дүргэһэн байха юм.

Мүнөө эдэнэр социалистическэ мүрисөө улам эршэдэн хүдэлмэрилжэ байна. Л. Бондаренко.

БАГШАНАРАЙ ҺАЙШААЛТАЙ ХҮДЭЛМЭРИ

Бабушкин городой хургуулинуудай багшанаар ажалшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрине үргэнээр дэлгэрүүлнэ. Тэдэнэр городойнго культурын байшан, клубууд болон уйшалгыч байшангуудар ябажа, политическэ, естествен-научна ба бусад темүүдээр лекцинуудые уншана, һонн һонин элдхэлүүдэ ба хөөрөлдөөнүүдэ хэнэ.

№ 56 хургуулин багша нүхэр Снегирев политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын бодото гэгүүн болонхой. Тэрэ хадаа Байкал шадархи байгалие хэдэн жэл соо шэнжэлээд, тэндэхи амитадые ба ургамалуудые ажалшадта харуулжа зорилгоор олон экспонатууды бэлдхээ. Нүхэр Снегирев олон жэлэйнгэ ажалгалтын дүй дүршэлые, мүн тусхай номуудые хэрэглэн Байкал тухай ехэ һонин лекци зохиогоо. Энэ лекциеэ городой культурын байшанда, хүдэлмэришэдэй клубуудта ба предприятияуд дээгүүр уншажа, шагнашадые эхээр һонирхуула.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын Бурят-Монголой таһар энэ лекцинеи олоһоруулжа, аймагай культурын байшангуудта эльгэгээ. Тингэжэ нүхэр Снегирев республикыгаар ажалшадые түрэл хизааргыа танилсуулха хэрэгтэ ехэхэн туһа хүргөө.

Биологийн багша нүхэр М. Скворец гэгшэ естествен-научна тэмээр лекцинуудые уншана. Тэрэ хадаа һууль үедэ «Нойр ба зүүд», «Шажанай үлгэдэлүүд ба научна уридшалан тайлбарилга», «Шажанай һайнлэрнүүдэй уг үндэһэн», «Дарвин тухай», «Байгалие агууехэ хубилгалта—Ми-

чурин», «Лысенкын биологическэ хургаал» гэгшэ ба бусад лекцинуудые уншана. Мүн нүхэр Скворец хадаа хүүгэдэй ботаническа кружогы хүтэлбэрилжэ, хургуулинуудта дэргэдэхи туршалгын учирта овошини шэнэ сортын культуранууды болон үрэ жэмсэтэ мэдонууды ургуулаха туршалганууды зунай сагта хэдэ.

Литературын багша нүхэр Д. Дамбаев оролой уранзохёлошодой ажаябуулга ба ажабайдал түүн лекцинууды болон хөөрөлдөөнүүдэ ажалшадтай дунда үнгэргэнэ.

Мүн культурно-гэгээрэлэй бусад хүдэлмэриде багшанаар эдгээ хитэйгээр хабаадалса.

Уранһайханай самодельносты тие хүжжөөх хэрэгтэ тэдэнэй ехэхэн анхарал табина. Культурн байшангай дэргэдэ эмхидхэгдэнэ стурна инструментүүдэй кружогы № 56 хургуулин багша П. Радаев хүтэлбэрилнэ. Тус кружогто хабаадагшад элдэб ногоонууды шудална, советскэ композиторнуудай ба хүжжэмэй классигуудай зохиолуудтай танилсана. Танкы тосхондохи уранһайханай самодельностын кружогы № 56 хургуулин багша Шацких хүтэлбэрилнэ. Тус кружогийхид Октябрийн 33-дахин ойн һайндэр тосхонгойго ажалшадта үжжэг наад харуулаар бэлдэхэжэ байна.

Ажалшадтай депутатуудай нотагай Советүүдэй хунгаха һунгалтынуудта бэлдхэлэй эхилһэнэ хойшо тэдэнэр өһөдөнгөө хүдэлмэрине бүри шангаллажа байна. Тэдэнэр һунгалтанууд тухай Дүрмтэй ажалшадые үргэнээр танилсуулжа эхилээ.

Д. Обухов.

«Политургуулинуудай хурагшадта тулаламжа» гэжэ комууд

Партийна гэгээрэлэй системэдэ хэ шэнэ хуралсалай жэлдэ зориулан, Бурят-Монголой Гүрэнэй издательство бурят-монгол хэлэн дээрэ «Политургуулинуудай хурагшадта тулаламжа» гэгшэ хоёр номы хэблэн гаргаба.

Нэгэдхи ном соо нимэ долоон темнүүдээр материалнууд оруулагдаа гээл: «Хаанта Россия хүдэлмэришэд болой таряашад ямар байдалтай байгаа, өһөдөнгөө сүлөөлхын түлөө хайшан гэжэ тэмсэгтэй нэм», «Агууехэ Октябрыска социалистическэ революция», «СССР дотор социалистическэ обществ байгуулга», «СССР ба капиталистическэ дэлхэй», «Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн», «Советскэ социалистическэ обществ», «Советскэ социалистическэ гүрэн». Энэ нэгэдхи ном хадаа хуралсалай нэгэдхи жэлэй политургуулинуудай хурагшадта зориулагдана.

Хоёрдохи ном соо нимэ зургаан темнүүдээр материалнууд оруулагдаа: «Советскэ арадунуудын еднэ бул», «ВКП(б) — советскэ обществын хүтэлбэрилхы ба шүүлхы хүсэн», «Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевицүүдэй) парти хайшан гэжэ байгуулагдахай», «Советскэ Союз эдэ һарамдалай, демократин ба социализмы түшэр тулгуури», «Советскэ арад СССР-эй арадай ажалтай һэргэн болхоохын ба хүжжөөхын түлөө тэмсэлдэ», «Манай уг зорлоготэ коммунизм». Энэ хоёрдохи номы хуралсалай хоёрдохи жэлэй политургуулинуудай хурагшадта зориулагдана.

Ном бүринь хоёр мянган тиражай ба гурбан тухэр сэнтэй. Д. Норбоев.

СОЦИАЛИЗМЪАА КОММУНИЗМДА ДАМЖАН ОРОХО ЗАМУУД ТУХАЙ

КОНСУЛЬТАЦИ

XVIII партсъезд дээрэ үгэ хэлэхэ агуура, нүхэр Сталин боллоо коммунизм байгуулхын айхавтар ехэ программые советскэ арадай үмэнэ дэлгэрүүлэн хүжжөөхөн ба социалистическэ обществ байгуулгы дүргэхэ болон социализмнаа коммунизмда дамжан орохо тодорхой замууды хараалхан байгаа. Нэгэ орон дотор социализм байгуулхын ленинскэ теорине хүжжөөжэ, СССР дотор хилалта түгээлэр социалистическэ байгуулалтын айхавтар ехэ дүршэлые согсожэ, нүхэр Сталин хадаа капиталистическэ хүрээлэлтэй бии байһаншые ушарта манай орон дотор коммунизм байгуулжа болохо тухай тобишоо хэһэн байна.

Дүрэн коммунистическэ обществэ байгуулжа ябадал советскэ хүнүүдтэ үлэр бүрини ажабайдалай бодото зорилго, тодорхой хэрэг болоһонхой. Социализм ба коммунизм—энэ хадаа хоёр ондоо обществено-экономическа формацинууд бэшэ, харин тэрээ нэгэ коммунистическэ обществын хүжжэлтын хоёр шатанууд мүн. Социализмы, коммунизмын хадаа үйлдэбэрин эмсэгэр хэрэгсэлүүдэй общественигэ зөөри болоһон ябадал дээрэ үндэһэлэгдэнэ. Үйлдэбэрин еднэ сновоботой байдаг. Дүрэн коммунизм боллоо иматгал экономическа ба оюун ухаанай хүжжэлтын хэмжээгээр лэ социализмнаа илгардаг юм.

Коммунизм хадаа үйлдэбэрин эмсэгэр хэрэгсэлүүдтэй общественигэ зөөрин — коммунистическэ, бүгдээрэ дай хүрээлэлтэй форман дилэцэһэй байһанаар, горд ба деревнийн хоорондой, ухаан бодолой ба бийчкэ ажалай хоорондой тэд ондоо байдалы хүсэдэ.

Үгэ хэлгээр, англин илгануудай дүүрэн үгэ болодог, хүнүүдэй ухаан мэдэрэлдэ байгаа капитализмын үзэгдэлүүдэ усадалгаар тодорхойлогдондо. Коммунизмын үедэ үйлдэбэрин хүсэнүүд үндэр хэмжээндэ хүржэ, хэрэгсэлэй продуктууд элбэг дэлбэртэй байгуулагдаха ба обществэ боллоо хураалгын коммунистическэ принциптэ ороо юм.

Стахановецуудай Бүхэсоюзна зүблөөн дээрэ нүхэр Сталин нигэжэ хэлээ һэн: «Коммунизмын принцип юу гэхэдэ, коммунистическэ обществэ дотор хүн бүхэн өөрынгөө шадбарини ээргээр хүдэлмэрилхэ ба хэһэн хүдэлмэрингөө ээргээр бэшэ, харин культурно-хүгжэнхэй хүнэй хэрэгсэлдэ тини хэрэгсэлэй ээргээр абаха байна» (Ленинның асуудалууд, II-хи хэблэл; нүвр 495).

Хураарилгын нимэ принциптэ советскэ обществын орохо тон шухала услови хадаа хэрэгсэлэй бүхы продуктуудые элбэгжүүлжэ арга олгохо байһан үйлдэбэринг хүсэнуудэй хүгжэлтэ хэһэй тини элбэгтэй хангаха ябадал болоно. Партиин XVIII-хи съезд дээрэ хэлһэн элдхэл соогоо нүхэр Сталин боллоо энэ коммунистическэ элбэг дэлбэргы байгуулхын тулада экономическа талаар, ондоогоор хэлбэл, хүн бүхэндэ продуктын үйлдэбэрин гаргахы талаар гол капиталистическэ ороонууды хүсөөд, урлан гаража гэгшэн СССР-эй үндэһэн гол экономическа зорилгы бэлдүүлхэ хадаа «Хэрбээ гол капиталистическэ ороонууды экономическаар ахижа гараа һаа,— гэжэ нүхэр Сталин хэлһэн,— гансал тэрэ ушарта манай орон хэрэгсэлэй зүйлүүдээр хүсэд дүүрэн хангагдаха, манайда продуктууд элбэг дэлбэртэй бии болохо, тини бидэнэр коммунизмын түрүүшын шатаһа таранай элбэгдэхэ шатада дамжан орохо ар-

гатай болохондой гэжэ бодожолжо шадхабайн». (Ленинның асуудалууд, II-хи хэблэл, нүвр 578—579). Советскэ хүнүүд энэ бүтээлэй хэһэн-түүхтэй зорилгы туйлай ехэ баяр зоригтойгоор бээүүлжэ ороо һэн.

Большевикскэ партиин хүтэлбэри дотор советскэ арад социалистическэ байгуулалтада бүтээлэй-түүхтэй амжалтанууды туйлаа. Сталинеска табанжэлүүдэ бээүүдһэнэй эсэстэ Советскэ Союз иланан социализмын орон болоо. Большевикскэ партиин эсээн мэргэн ленинско-сталинеска политикын ба советскэ арадай герозимын ашаар манай Эхэ орон тэгшэнги, аграрна орон байһанаа 13 жэл соо хүсэн түгээлэр, социалистическэ индустриально-колхозно держава болоо. Дайнай урдахы табанжэлүүдэй үедэ социалистическэ гүрэн дотор культурна революция бээүүдэжэ, тэрэнэй ашаар Советскэ Союз эгээн түрүү социалистическэ культурн орон болоо.

Иланан социализмын орон дотор 1940 ондо 1913 онойхоо 4 дахин шахуу ехэ шэрэм, дүрбэ хахад дахин ехэ туулад, таб хахад дахин ехэ нүүрһэн, булад, таб хахад дахин ехэ нефть, 17 миллион тонноһоо ехэ товарна гарлан, 1913 онойхоо гурба хахад дахин ехэ хлопко-сырец үйлдэбэрин гаргагданхай.

«Энэ хадаа хүрэлтэй мүн байһан юм, тэрэнэй туһаламжаар манай Эхэ орон тэгшэнги орон байһанаа түрүү орон, аграрна байһанаа—индустриальна орон болоо»,— гэжэ нүхэр Сталин хунгалшадтай хунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ 1946 оной февралын 9-дэ хэлһэн үгэ соогоо заагаа һэн.

Дайн эсгэр боллоо СССР-эй үндэһэн гол экономическа зорилгы бээүүлхын түлөө советскэ арадай шэн зоригтэ тэмсэлые наатуулан байгаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ

дайнай илалта түгээлээр дүргэһэнэй һүүлдэ нүхэр Сталин хадаа советскэ арадые коммунистическэ обществэ байгуулхын түлөө тэмсэгтэй тодорхой програмаар эзбэгээ. Арадай ажлын хүгжэлтын үзэмжэ үнэ улаан үе сооки түсэбүүд тухай хунгалтын урда тээхи түүхтэй суглаан дээрэ 1946 оной февралын 9-дэ хэлһэн зуураа нүхэр Сталин манай промышленностин жэл бүри 50 млн. тонно хүрээр шэрэм, 60 млн. тонно хүрээр булад, 500 млн. тонно хүрээр нүүрһэ, 60 млн. тонно хүрээр нефть үйлдэбэрин гаргажа байха ябадал туйлаха шухала гэжэ зааһан байгаа.

Промышленна үйлдэбэрин нимэ үдэр дэбжэлтэ боллоо мүн хууе ажалын һалбаран хүжжэлтые, хууе ажалын продуктууды элбэг дэлбэртэй байгуулжа ябадалы хангаха байһанын лэбтай.

Нүхэр Сталинай хараалһан энэ тодорхой програма хадаа коммунизмын материално-техническэ үндэһэ һууриле, хэрэгсэлэй зүйлүүдэй элбэг дэлбэртэй байгуулагдаха ба коммунизмын нэгэдхи шатаһа тэрэнэй хоёрдохы шатада манай социалистическэ обществын дамжан орохо аргатай болохо тэрэ экономическа хэмжээ тодорхойлоно.

Үндэһэн гол экономическа зорилгы бидэнэрэй бээүүлжэ, социализмнаа коммунизмда дамжан орохо шадхы тэдэ замууд амарнууд бээ.

Энэ зорилгы шийдхэгтэ боллоо нэн түрүүшын коммунистическэ промышленностые бүхы хэмжээгээр үргэдхэхэ ябадалы, тэрэнэй үйлдэбэринг хүсэ шадалай саашадаа ургалты, хунгэн ба эдэ хоолой промышленностин хүжжэлтын нилээд хэмжээгээр дундаһа байһан хууе ажалын материално-техническэ бэзые хэлбэршгүйгөөр дэбжүүлжэ ябадалы эришэ. Үндэһэн гол экономическа зорилгы амжалтатгаар шийдхэһэн нүгөөдэ тон шухала услови хадаа үйлдэбэринг техникийн ургалта ба болбосорон нарижалта: үйлдэбэрин бүхы талаар механицизацила ба автоматизацила, үйлдэбэрин процесүүдтэ электротриенг үргэнээр ашаглажа, болбосоруулгын химическэ методууды улам

бүри эхээр хэрэгсэлэ, техникийн ба үйлдэбэрин шэнэ шэнэ һалбаринууды хүжжөөлгэ мүн болоно. Эдэ бүгэдэ боллоо ажалай бүтээмы ерид дээшлүүлжэ юм, тэрэнэ эсэсэй эсэстэ коммунизмын илалтын эгээн шухала услови мүн болоно.

Коммунизмда дамжан оролоо хадаа горд ба деревнийн хоорондохы тэд ондоо байдалы хүсэд дүүрэн дабан зайлуулжа абадалы эришэ. Хууе ажалы социалистическэ рельсүүд дээрэ оруулан ушар боллоо горд ба деревнийн хоорондохы тэд ондоо байдалай үндэһэ һууринууды талалаа. Тэрэни усадалга хадаа колхозуудай общественигэ ажалын бүхы хэмжээгээр хүжжэлтын, хууе ажалын материално-техническэ бэзын ургалтын ба хууе ажалын ажалай техническэ шэнээр эзбэгжэлтын, колхозно деревнийн культурн дэбжэлтын үндэһэ һуури дээрэ бээүүдэжэ байна.

Горд ба деревнийн хоорондохы тэд ондоо байдалы дабан зайлуулжа ба хууе ажалын ажалы индустриальна ажалай тухалтэй болгохо ябадал боллоо тон шухала хоёр проблемэе 1) арад зондо хэрэгтэй эдэ хоолой продуктууды ба промышленностыа хэрэгтэй хууе ажалын түүхтэй эдые элбэг дэлбэртэй байгуулжа ябадалы, 2) социалистическэ зөөрин хоёр формонуудай хоорондохы илгануудай ажалмаар үгы болон халаха, хүдэлмэришэд ба колхозингуудай хоорондохы англин илгануудай үгы болохо ябадалы шийдхэхэ байна. Хууе ажалыа МТС-үүд ба совхозуудай хүнэлхы үүргы саашадань шангадхаха ябадал хадаа эдэ зорилгонууды шийдхэгтэ ехэхэн үүргэ дуургаа ёһотой.

Коммунизмда дамжан оролоо боллоо мүн ухаан бодолой ба физическэ ажалалтын хүсэтэ тухалы мүн. Энэ принцип дотор общественигэ интерестэ хубини интерестэй мадальт байхаар ирэнэй общественигэ интерестэ ирэнхиде ажалшадтай хубини интерестэй элбэгтэй.

бодолой ба физическэ ажалай хоорондохы тэд ондоо байдалы дабан зайлуулжа тулалха байһан хүдэлмэрине англин тини культурно-техническэ дэбжэлтын ажин урьте дотороо хадаһана. Энэ шухала зорилгы шийдхэн хэрэгтэ манай орон дотор культурно-техническэ бэзын ургалтын ябадал туйлай ехэ урдалһанартай байна, тэрэ революциин эсэстэ шэнэ, арадай, социалистическэ интеллигенци хүдэлмэришэ ба тарашаднаа урган гараа. Колхозно деревнийн культурны бүхы хэмжээгээр дэбжүүлжэ, хууе ажалын ажалы индустриальна ажалай тухалтэй болгохо ябадала зориулагданхай манай партиин ба социалистическэ гүрэн үрэ ехэтэ хүдэлмэринг деревнийн ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохы тэд ондоо байдалы дабан зайлуулжа тулалһа.

Хураарилгын аян принцип боллоо үйлдэбэрин социалистическэ аргын аян шухала хуулинуудай нэгэн, ажалай бүтээмын хуулинуудай ургалтын ба хүдэлмэришэдтэй маргалда боллоо коммунистическэ хэмжээлэй социалистическэ хууе тухалы мүн. Энэ принцип дотор общественигэ интерестэ хубини интерестэй мадальт байхаар ирэнэй общественигэ интерестэ ирэнхиде ажалшадтай хубини интерестэй элбэгтэй.

Хүн бүринөө — шадбарини эргээр, хүн бүридэ — харагзаһыи эргээр—гоһн коммунизмын принцип ороотой хамта ажалай мүнги бүри

Севооборот юундэ бэлүүлэгдэнэгүйб

Севооборотуудыг бий болгох ба бэлүүлэгдэнэгүйб олон жэлэй ногоонуудай үрхэнэй хойнохо харуулалгада республикын хүдөө ажыхын Министерствонэй эхилээд, уастково агрономууд ба тарянажалай бригадануудай бригадирнууд хүртээр, хүдөө ажыхын бүхы органууднаа эхилээд, колхозно тарянажал хүртээр булгадаа шухала анхарал хандуулаа наанэ энэ проблемэ амжалтатайгаар шийдхэгдэхэ байна.

Энэ проблемэ шийдхэгдэхэ Онохойско Гүрэнэй селекционно станци, Онохойско овошной үрхэ тарилгын мелиоративна-туршалгын комплексно станци, Бурят-Монголой малажалай туршалгын станци ба Бурят-Монголой зооветнинститут гол үүргэ эзэлхэ ёһотой байгаа. Дурсагдаша эмхи зургаанууд манай эндэхэ услонидо хүсэд тааранги олон жэлэй ногоонуудай шэвэ сортнуудыг бий болгохо, үндэр ургас үзлэг, хүйтэнхөө ба халууннаа айдлагуу мүнөө бий байгаа сортнуудай үрхэ өржүүлэхэ зэргэтэй байгаа. Гэбэшье, энэ талаар тон бага юмэ хэгдэнэ.

Севооборотой худашанарыг хүсэд ойлогуу дээрнээ зарим хүтэлбэрлэгшэд тэрэндэ анхарала багаар хандуула. Энээнээ шалтагаалан колхозууд эрэн полинуудтай зандаа байжа, газараа культурна бэшээр, системэ-гүйгөөр элдүүлнэ, культурануудыг зүбөөр хэлгүүлэн таринагуу. Тиймэнээ хүдөө ажыхын культурануудай ургасан бага байна. БМАССР-эй хүдөө ажыхын Министерствын дэргэдэхэ сортовай Управлени эдэ бүгдэе хайн мэдэжэ байбашье, олон жэлэй ногоо тарилгыг хайнаар эмхидхэхын түлөө нулаар тэмсэнэ. Үрхэ үйлдэ-бэрлэгшэд 24 ажыхуудайн миин нэгэ ажыхы севооборот бэлүүлжэ эхилнэ ба 2 ажыхын бэлүүлжэ эхилжэ арга боломжотой хая-хан лэ болоһон байна. Үрхэнэй ажыхы бүхэндэ өөрн агрономууд бий байбашье, тон нулаар, үс-хэл эдэбхи багатайгаар хүдэлмэ-рилнэ.

Энэ шалтагаанһаа севооборо-доор хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудай түсэб жэлнээ жэлдэ дүүргэгдэнгүй, таһандуула-гдажа байна. Аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшээр, аймагай хүдөө ажыхын таһагуудыг даагшад ба МТС-үдэй директорнууд эдэ хэм-жээ-ябуулгануудыг бэлүүлжэ хойноһоо үдэр бүрийн хиналта хэдлгүи, севооборот эдлэнэн олонтоото болошогүй баримта-нуудта хамаагүйгөөр хандагал байха юм. Гадна, республикын хүдөө ажыхын Министерствын олонтоото агрономуудай хүдэлмэ-ринэ севооборот бэлүүлгэдэ ёһотойгоор шэглүүлээдүй бай-наар. Севооборот бэлүүлжэ та-

лаар агрономуудай семинар 1948 онһоо хойшо болоогүй байха юм. Севооборотто ороһон сарһаа хойшо аяар 4 жэлэй үнгэрбэшье, тэрэниэ бэлүүлжэ талаар рес-публикын хүдөө ажыхын Минис-терство шанартай юмэ хэгдүй. Севооборот бэлүүлжэ талаар агрономууд мүү бэлдхэлтэй байна. Хүдөө ажыхын Улан-Удын техни-кум болбол студентүүдтэ сево-обородыг номой ёһоор заагаад лэ, тэрэниэ болдогтор бэлүүлжэ талаар практикаса хүдэлмэритэй танилсуулдаггүй байна. Хүдөө ажыхын техникумэй нимэ хүдэл-мэрин хойшологундоо доро эхлэг-дэнэн нэгэ баримта дээрнээ эли харгадана. Хүдөө ажыхын Улан-Удын техникум дүрхэгшэ гараһан агроном нүхэр Михайлова Чеса-нын МТС-тэ хүдэлмэрилжэ зуу-раа, МТС-эй харьяата колхоз-зуудта севооборот бэлүүлгын түсэб зохёохо даалгавар абанан байха юм. Теэд энэ талаар мүү бэлдхэлтэй байжа, коушье хушэ шалангүй, бусай-дуулаад орхинон байна. Энэ бүхы шалтагаанууднаа боложо, респу-бликын агрономическа персонал се-вооборот бэлүүлжэ асуудалнуудай хажуу талада байһаар.

Үнгэрхэдөө газар эсхэмжэлгын ба севообородой Управленидэ се-вообородой талаар главна агро-ном мүнөөшье үгы. Эндэ хүдэлмэ-рилжэ байһан агроном Добриков республикын Министерүүдэй Со-веттэ консультантар хүдэлмэ-рилжэ боложо ошоһон байха юм. Гэхэ зуура, нүхэр Добриков салин хүдлээ тус Управленидэ абадаг. Управлени дэргэдэ севооборо-дой талаар главна агроном заа-бол хүдэлмэрилжэ, ногауудтахи бүхы агрономуудай хүдэлмэринэ севооборот бэлдүүлгын талаар толгойлохо ёһотой байна.

Имагтал республикын бүхы агро-номуудай эдэбхи үсүхэлэй ашаар севооборот бэлдүүлгын хэмжээ-ябуулганууд амжалта-тайгаар дүүргэгдэхэ байна. Имаг-тал зарим МТС-үдэй зүгһөө сево-обородоо хамаагүйгөөр хандахаа боложо, севообородой полинуудай ёһоор газар элдүүлнэ болоо наанэ энэ шухала хэрэг амжалта-тайгаар бэлүүлэгдэхэ байна.

Парти ба правительствын эридэ-гэй ёһоор, хүдөө ажыхын мэргэ-жэлтэдэй ба үгэрн нийтэ колхоз-нигуудай шухала анхарал сево-оборог бэлүүлгэдэ шууд зориу-лагдахо ёһотой байна.

К. Гаськов, БМАССР-эй хү-дөө ажыхын Министерствын газар эсхэмжэлгын ба сево-обородой Управленин на-чальник.

Ногоо тарилгата севооборотто колхозуудай ороһын тулада олон жэлэй ногоонуудай тарилга эр-хлээ ба нимэ ногоонуудай үрхэ ябуулжа хэрэгтэ саашадаа эрдэ-обалтата хэхэ саг тулада. БМАССР-эй Министерүүдэй Со-веттэ 1950 оной июнин 2-ой тог-тоод соо энээн тухай онсо тэм-длэгдэн байна.

Республика дотор олон жэлэй ногоонуудай үрхэ үйлдэбэрлгын проблемэ мүнөөшье шийдхэгдээ-гүй хэбээрэ байһаар. Бүхы рес-публика дотор имагтал Кабан-ын аймагай Молотовой нэрэм-жээ колхоз ногоо тарилгата се-вооборот бэлүүлжэ эхилнэ бай-на. Севооборот бэлүүлжэ та-

гүй төмсөлн туйлай ехэ удаһанар-тай байна.

Коммунистическэ хүмүүжүүлгын шухалын шухала зорилгыг хадаа өд-шественнэ зөөридэ, общественнэ ажал-да коммунистическээр хандалгыг үрхэн ажалшад дунда дэлгэрүүлжэ абадал мүн болоно.

Хубаарилгын коммунистическэ прин-ципидэй байхдаа ажал болбол, Марксын бэшлэн ёһоор, «...ажабайдалай ган-сал зэбсэг байхала болжо, харин өөрөө ажабайдалай түрүүлшын хэрэгсэ-лын болохо юм» (К. Маркс. «Готско программэе шүүмжэлэгтэ». Госполитиз-дат, 1938 он, июр 13). Дүүрэн ком-мунизмын үедэ ажалда баалалтын ямар нэгэн зүйлнүүдэ шухалаһан хэр-гэлтэе үгы болохо байна. Твор-ческо үсүхэлэй хизааргүй ехэ арга боломжонуудыг хүндэ нэлээ үгэдэг үндэр бүтээсэтэй, бүхы талаараа механизи-ровагдэлһан ажал хадаа элүүр өнхэ организмн ажабайдалай тон түрүүлшын хэрэгсэл болохо юм.

Гэбэшье, энэ хадаа коммунизмын үедэ ажал болбол общественнэ гэгдүүл-лэн уялган байхала болохо гэр-лэн удхатай отго бэшэ. Бүгдөө ажал хэхэ уялгатай байлгын принцип болбол коммунизмын үеэшье дүүрэн хү-сэндэ үлэхэ юм. Коммунизмын прин-ципыг тодорхойлохо зуураа нүхэр Сталин болбол «...шадлайнгаа заргээр ажаллаха, бүгдүн тэшэ уялгыг ба энээнэй түлөө хэрэглэлэйгээр заргээр бүхы ажалшад абаха тэшэ эрхтэ...» тэмдэглэһан байгаа. (Ленин-измын асуудалнууд, II-хи хэблэ; №-ур 470). Гэбэшье, ажаллаха гэгдэн энэ уялга хадаа коммунистическэ общест-во дотор общественнэ урда дүүргэхэ һайлгуураһа, баяскаланта уялга, ша-длайнгаа заргээр ажаллаха бодото хэр-гэсэл болохо байна. Тийн мүнөө, коммунизмын нэгдэхэ шата дээрэ ажал болбол советска олонхи хүнүүдэй нэрэ турын, шан табялагы ба баатаршал-тын хэрэг болоһой. Ажалда коммуни-стическэ ёһоор хандаха абадал арад нийтын социалистическэ мүн-сөөв дотор; стажовеска хүдэлмэ-дотор бэлүүлэгдэжэ байна. Ажалай үндэр бүтээсын түлөө түрүү советска

хүнүүдэй төмсөлн коммунизмын тү-лөө практикаса тэмсэл болоно. Коммунистическэ ушар ёһо үгнээги-гөөр мэдэригтэ хүмүүжүүлжэ—кой-мунизма дамжан ороһын шухала ус-ови мун.

Хубаарилгын коммунистическэ прин-ципын ажалшад нүдэн дээрэ муу-шайлаха ороһодо, буржуазна пропа-ганда болбол хүнүүдэе булгын нага айдлар хуураадаг ба хүнүүдтэ бултандин нэгэ адил эдэ хоол үгэд-гэр гэгэ мэтын үргэлжэлэн тэгшэдэхэ байдал гэгшэ гэжэ коммунизмыг хэрүүлдэг юм. Коммунизм тухай нимэ ойлогсонуудыг наада бариха зуураа нүхэр Сталин болбол хэрэглэлэй зарг-гээр хубаарилгын коммунистическэ мет-од төшэ бүхы дүр хуурааһуудыг ба хэрэглэлнүүдэ хороохо, тэгшлэхэ хэрэг удхатай бэшэ, харин тэдэниэ бүхы хэмжээгээр үргэхэ, гармонич-еска хүжэнхэй хүн бүхэнэй хубини-оной явзын дүр хүсэмжүүлгын ба хэрэглэлнүүдэ олон талаарын хүсэл хантаха гэгдэн удхатай юм гэжэ ха-руудла.

Коммунизмын ажабайдалаа амжал-татайгаар бэлдүүлгын эгзэн шухала уридалһан нүдэсэлнэ гэгдэхэ, соци-ализмын үедхи советска общественнэ морально-политическэ единство, арадуудай агүгүхэ хани барисаан, советска патриотизм, социалистическэ мүнсөөн, шүүмжлэл ба өөрыгөө шүүмжлэл гэгэ мэтын хүжэлгын нимэ худалгэ-хы хүсэнүүдэй һий байһанын мүн болоно. Социалистическэ гүрэн хадаа коммунизмын түлөө төмсөлдөн парти-нын хүсэн түгэлдэр зэбсэг мун. Агуу-ехэ уг зорилгыг — коммунизмын советска арадай бэлдүүлжэ абадалахи ху-талбарихы үүргыг ленинско-сталин-скэ парти, манай бүхы илалтанууд-дыг зоригжуулагһа ба эмхидхэгшэ парти бэлдүүлнэ. Парти болбол советска хү-нүүдэ нигтаруулан жагсаана, зориг-жуула, коммунизмын илан мандахын түлөө тэдэний тэмсэлнэ залан да-ринада.

Коммунизма дамжан ороло хайцан-гээд, ямар болзорууд соо бэлүүлэг-дэхэ? Материальна ба оюун ухаанай шухала хэрэгтэй уридалһан нүхэ-

сэлнүүдэ ажамаар байгуулаха абада-лар дамжан, хүн бүрнөө — хэрэг-лэлэй заргээр, хүн бүридэ — ханан ажалын заргээр — гэгдэн социализ-мын үндэлэн гол принципыг хатуу шангаар сахиха ба бүхы хэмжээгээр бэхжүүлжэ абадалаар дамжан бэл-дүүлэгдэхэ юм.

Коммунизмын хоёрдох шатада дам-жан орохо болзорууд тухай тобшо-лолыг Ингууралин станица округой Инугагшата 1946 оной февралын 9-да нүхэр Сталин хэлһэн үгөөһөө хэжэ болохо байна. Энэ үгэ соогоо нүхэр Сталин болбол СССР-эй үндэлэн гол экономическа зорилгыг шийдэхын ту-лада шухала хэрэгтэй тэрэ экономич-еска хэмжээ ба «дээшлэ бэшэ наа, гурбан шэнэ табанжэл» гэгдэн тэдэ бол-зорнуудыг тодорхойлоо һон, тийгээд үн-дэлэн гол экономическа зорилгыг бэл-дүүлжэ абадал хадаа, нүхэр Сталинэй боломжын ёһоор, коммунизмын хоёрдох шатада дамжан ороһын тулада шухала хэрэгтэй материальна уридалһан нүхэсануудыг байгуулаха байна.

Үйлдэбэрлэн зэбсэг хэрэгсэлнүүдтэ общественнэ социалистическэ зөөрини мун байһанаар, ажыхын түсэбэй ёһоор, кризисгүйгөөр хүжэлтөөр, мэлжээ-лгын үгы байһанаар тодорхойлогдог советска социалистическэ байгуулалтын тон бузуу һийн байһан аба-далнууд коммунистическэ байгуулалтын тэмшүүдэ бүхы хэмжээгээр түрэдхэ-хэ арга олгоно.

Коммунистическэ обществодо манай орой ойрохо болзоруудыг хорооло билдээрнэ, советска хүн бүхэнһөө дулдаһан.

Коммунизмын замаар манай оройой амжалтатайгаар дабиалтын эгзэн шухала усонин хадаа социалистическэ гүрэнэй экономическа хүсэ шадалье аэшэ дусаагуульгөөр хүжүүлжэ аба-дал, демократийн ба социализмын ла-герине бүхы дэлхэй дээр үргэхэ ба бүхжүүлгын түлөө бүхы ажална хүн түрэлтэй үдэр бүрийн тэмсэл мун болоно.

Дайнай хойто тээхи жэлүүдтэ советска хүнүүдэй хэлэн героническа ажалын коммунизмын тэмсэ манай оройой дабиалтын тэмшүүдэ нилээд хэжэр

тургадэнэ. Дайнай хойто тээхи сталин-скэ табанжэлэй түсэбэ болзорууһон урда дүүргэхэ абадал болбол нэгэ айһын хүндэ промышленна продукци үйлдэбэрлэхэ талаар гол капиталистич-ескэ орунуудыг хүдөө, урлан таряа ха гэгдэн үндэлэн гол экономическа зорилгыг бэлдүүлжэ абадалаар дамжан бэлдүүлэгдэхэ юм.

Коммунизмын замаар манай оройой амжалтатайгаар дабиалтын эгзэн шухала усонин хадаа социалистическэ гүрэнэй экономическа хүсэ шадалье аэшэ дусаагуульгөөр хүжүүлжэ аба-дал, демократийн ба социализмын ла-герине бүхы дэлхэй дээр үргэхэ ба бүхжүүлгын түлөө бүхы ажална хүн түрэлтэй үдэр бүрийн тэмсэл мун болоно.

Дайнай хойто тээхи жэлүүдтэ советска хүнүүдэй хэлэн героническа ажалын коммунизмын тэмсэ манай оройой дабиалтын тэмшүүдэ нилээд хэжэр

тургадэнэ. Дайнай хойто тээхи сталин-скэ табанжэлэй түсэбэ болзорууһон урда дүүргэхэ абадал болбол нэгэ айһын хүндэ промышленна продукци үйлдэбэрлэхэ талаар гол капиталистич-ескэ орунуудыг хүдөө, урлан таряа ха гэгдэн үндэлэн гол экономическа зорилгыг бэлдүүлжэ абадалаар дамжан бэлдүүлэгдэхэ юм.

Коммунизмын замаар манай оройой амжалтатайгаар дабиалтын эгзэн шухала усонин хадаа социалистическэ гүрэнэй экономическа хүсэ шадалье аэшэ дусаагуульгөөр хүжүүлжэ аба-дал, демократийн ба социализмын ла-герине бүхы дэлхэй дээр үргэхэ ба бүхжүүлгын түлөө бүхы ажална хүн түрэлтэй үдэр бүрийн тэмсэл мун болоно.

Дайнай хойто тээхи жэлүүдтэ советска хүнүүдэй хэлэн героническа ажалын коммунизмын тэмсэ манай оройой дабиалтын тэмшүүдэ нилээд хэжэр

тургадэнэ. Дайнай хойто тээхи сталин-скэ табанжэлэй түсэбэ болзорууһон урда дүүргэхэ абадал болбол нэгэ айһын хүндэ промышленна продукци үйлдэбэрлэхэ талаар гол капиталистич-ескэ орунуудыг хүдөө, урлан таряа ха гэгдэн үндэлэн гол экономическа зорилгыг бэлдүүлжэ абадалаар дамжан бэлдүүлэгдэхэ юм.

Коммунизмын замаар манай оройой амжалтатайгаар дабиалтын эгзэн шухала усонин хадаа социалистическэ гүрэнэй экономическа хүсэ шадалье аэшэ дусаагуульгөөр хүжүүлжэ аба-дал, демократийн ба социализмын ла-герине бүхы дэлхэй дээр үргэхэ ба бүхжүүлгын түлөө бүхы ажална хүн түрэлтэй үдэр бүрийн тэмсэл мун болоно.

Дайнай хойто тээхи жэлүүдтэ советска хүнүүдэй хэлэн героническа ажалын коммунизмын тэмсэ манай оройой дабиалтын тэмшүүдэ нилээд хэжэр

тургадэнэ. Дайнай хойто тээхи сталин-скэ табанжэлэй түсэбэ болзорууһон урда дүүргэхэ абадал болбол нэгэ айһын хүндэ промышленна продукци үйлдэбэрлэхэ талаар гол капиталистич-ескэ орунуудыг хүдөө, урлан таряа ха гэгдэн үндэлэн гол экономическа зорилгыг бэлдүүлжэ абадалаар дамжан бэлдүүлэгдэхэ юм.

Коммунизмын замаар манай оройой амжалтатайгаар дабиалтын эгзэн шухала усонин хадаа социалистическэ гүрэнэй экономическа хүсэ шадалье аэшэ дусаагуульгөөр хүжүүлжэ аба-дал, демократийн ба социализмын ла-герине бүхы дэлхэй дээр үргэхэ ба бүхжүүлгын түлөө бүхы ажална хүн түрэлтэй үдэр бүрийн тэмсэл мун болоно.

Дайнай хойто тээхи жэлүүдтэ советска хүнүүдэй хэлэн героническа ажалын коммунизмын тэмсэ манай оройой дабиалтын тэмшүүдэ нилээд хэжэр

тургадэнэ. Дайнай хойто тээхи сталин-скэ табанжэлэй түсэбэ болзорууһон урда дүүргэхэ абадал болбол нэгэ айһын хүндэ промышленна продукци үйлдэбэрлэхэ талаар гол капиталистич-ескэ орунуудыг хүдөө, урлан таряа ха гэгдэн үндэлэн гол экономическа зорилгыг бэлдүүлжэ абадалаар дамжан бэлдүүлэгдэхэ юм.

Коммунизмын замаар манай оройой амжалтатайгаар дабиалтын эгзэн шухала усонин хадаа социалистическэ гүрэнэй экономическа хүсэ шадалье аэшэ дусаагуульгөөр хүжүүлжэ аба-дал, демократийн ба социализмын ла-герине бүхы дэлхэй дээр үргэхэ ба бүхжүүлгын түлөө бүхы ажална хүн түрэлтэй үдэр бүрийн тэмсэл мун болоно.

Дайнай хойто тээхи жэлүүдтэ советска хүнүүдэй хэлэн героническа ажалын коммунизмын тэмсэ манай оройой дабиалтын тэмшүүдэ нилээд хэжэр

тургадэнэ. Дайнай хойто тээхи сталин-скэ табанжэлэй түсэбэ болзорууһон урда дүүргэхэ абадал болбол нэгэ айһын хүндэ промышленна продукци үйлдэбэрлэхэ талаар гол капиталистич-ескэ орунуудыг хүдөө, урлан таряа ха гэгдэн үндэлэн гол экономическа зорилгыг бэлдүүлжэ абадалаар дамжан бэлдүүлэгдэхэ юм.

Баргажанай аймагай 40 гаран мянган түхэригэй ном худалдаба

«Роскиногторгын» магазин сентябрийн 1-нээ 20 хүртээр түрэтэр хургуулинуудта ба аймагай центртэ номой базар нээһэн байна. 20 үдэрэй туршдаа 40 гаран мянган түхэригэй элдэб литература ба хурал-салай хэрэгсэлнүүд худалда-лаа. Энэ болбол номуудта ажалшалай ехээр дуралдаг байһан бодото баримта болоно.

Колхоз бүхэндэ кружок Баргажанай аймагай колхоз бүхэндэ 25—30 хүнэй хуралса-ха агрозоветеринарна кружо-гууд эмхидхэгдэхэ болоод, бэлдхэл хэгдэжэ байна. Кружо-гуудыг хүдөө ажыхын мэргэ-жэлтэд хүтэлбэрлэхэ юм. Тус кружогуудай занятын октябрь нара соо эхилжэ байна.

Уринска долоон жэлэй хур-гуулин сад мүнөө жэлдэ үн-дэр баян ургас үгөө. Эндэхэ хургад-мичуринецууд садаа һайнаар харуулалжа, элбэг жэмсэ абанандаа омогорхондо. Молодой мушэрнууд аблока-нуудта дааж ядан найгадаг байгаа. Мүн энлэ мали-на, крыжовник, үхэр нодён, гүлзөөргэнэ ехэ һайнаар урга-һан байна.

А. Раднаев.

Ажалшадай бэшгүүднээ Колхознигуудайнгаа культурна эрилтыг ханганагүй

Хүдөө ажыхын шухала кампа-нинууд болохо үбнэ тэжээл бэлдхэлгын, таряа хурялгын ба гүрэндэ тушаалгын үедэ культу-рно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хаа хаа-нагүй өргөн далайсатайгаар ябуу-лагдаха ёһотой. Гэбэшье, Хэжэн-гын аймагай Сталиной нэрэмжтэ колхоздо (Хэжэнгын ном) поли-тическэ хүдэлмэри мартагданхай шахуу.

Ажалшадай дунда культурно-гэ-гээрэлэй хүдэлмэри амжалтатай-гаар ябуулалгада улаан булан ургаа ехэ үүргэ эзэлнэ. Теэд, энэ колхозой полевоы станай дэргэдэ-хэ улаан буланда энэ гэгэ юмэ хэгдэнгүй. Тэндэнэ газетнүүд, журналнууд, урланхайн номууд болон стол дээрхи нааданууд — шатар, даам, домино гэгэ мэтэ зүйлнүүд тон хомор. Тиймэнээ ажалшалайгаар һүүлээр колхознигууд улаан буланда ерэхэшье боли-шонхой.

Газет, журналнуудыг болон ном зөөлгэдэ колхозой правлени ба партиной организации анха-ралаа багаар хандуула. Тий-мэнээ полевоы стан ба мал-ажалай фермнүүдтэ абаашагда-ха газет болон журналнууд кол-хозой правленин байшанда гү, али бригадирэй гэгтэ хэдэн хоно-гоор хэбтэгдэ байна.

Энэ колхозой агитаторнууд өөһэднүүгөө хүндэтэ үүргэдэ хай-ша хэрэгээр хандана. Тэдээр большевистскэ агитаци хэжэ, колхознигуудыг ажалай шэнэ аж-алтануудта зоригжуулнагүи. Ха-рин тэдээрэй бий үгыныш мэд-дэгдэхэе болшонхой. Үбнэ ба таряа хурялгада ажалашад Эхэ орон доторнай боложо байгаа ба уласоорондын байдал тухай шэнэ һонинуудыг дуулаха ехэ ху-ч.

Д. Доржиев.

Баясхалан хүргэнэб Миний басаган Рая хүндэ

Миний басаган Рая хүндэ ур-шэлжэ, улан замай транспор-тын болничада ороһон юм. Вра-чууд А. Макаревич ба Ю. Кар-накова гэгшэдэй халуун оролдол-

«Б.-М. Үнэндэ» бэшлэнэй һүүлээр «Мартагданан учасок»

Иймэ гаршатай бэшгэ манай газетын сентябрийн 16-най номер-то толилогдоһон юм. Тэрэ бэшгэ соо Сэлэнгын аймсоведэй гүй-сэдкомой физкультура ба спортын комитет физкультура ба спортыг хүдөө нотагуудта хүжөөхэ зори-лгыг нулаар бэлдүүлжэ гэжэ ху-ч нилээдэн байгаа.

Бэшгэ соо дурсагдаһан бар-имтанууд зүб байжа, аймсоведэй гүйсэдкомой физкультура ба спортын комитетэй түрүүлэгшэ нүх-эр Дарижапов спортивна хүдэл-мэринэ хүтэлбэрлэжэ шадлагуу дээрнээ хүдэлмэринөө гаргагдаа, — гэжэ Сэлэнгын аймсоведэй гүй-сэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ни-маев манай редакция мэдэсэбэ.

Башгэ соо дурсагдаһан бар-имтанууд зүб байжа, аймсоведэй гүйсэдкомой физкультура ба спортын комитетэй түрүүлэгшэ нүх-эр Дарижапов спортивна хүдэл-мэринэ хүтэлбэрлэжэ шадлагуу дээрнээ хүдэлмэринөө гаргагдаа, — гэжэ Сэлэнгын аймсоведэй гүй-сэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ни-маев манай редакция мэдэсэбэ.

Дайнай хойто тээхи табанжэлэй үе-дэ ажалшад материальна хэмжээн нил-ээд дээшлээ. СССР-эй национальн олон-шэ 1949 ондо 1948 онойнхөө — 17 процентээр, тийгээд дайнай урда тээхи 1940 онойнхөө — 36 процентээр ургаа. Үнэ сөнгыг доошлуулаха поли-тичын удаа дараалан бэлдүүлгын ашаар хүдэлмэриншад ба албаагашадэй хүдэлмэрин бодото салн хүлһэн хэл-бариншгүйгөөр ургажэ, таряашадэй олоншэ дээшлэжэ байна.

Сталинска табанжэлыг болзорууһон урид дүүргэхын түлөө шэн зоригтой-гоор төмсөжэ, хүнүүдэй ухаан болодо байһан капиталымын үлгэдэлнүүдэ үндлөөрнэ үгы болжо, өөрынгөө культурно-техническа хэмжээ үдэр бү-ри дээшлүүлжэ, оройнгоһоо экономич-еска ба саргай хүсэ шадалье бэх-жүүлжэ байхалаа советска ажална хүн бүхэн хадаа дүүрэн коммуниз-мтэй илалта түүлгээр хүдөө тур-гадэнэ. Энэ агүгүхэ, баяскаланта ба гайхамшата хүдөөндэ бланшнэ марксизм-ленинизмын мүнхэ Хургал зэбсэгтэ, советска арадай шалгар-мал, гениальна вождь — В. Сталин түрүүлгэй большевигүүдэй агүгүхэ, ба илалташгүй парти бидэниэ хуулабар-иллэ.

Л. Грот, экономическа наукануудай кандидат.

«Бурят-Монголой үнэн» 3. 1950 оной октябрийн 11.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сессин

Тусхай Политическэ комитедэй засэдэчи

НЬЮ-ЙОРК, октябрийн 6. (ТАСС). Октябрийн 5-най үдэшын заседани дээрэ «Болгариде, Венгриде ба Румынида хүнэй эрхэнүүды ба гол сүлөөнүүды сахилга тухай» асуудалы зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжлөө. Голландин, Швейцарин, Францин, Эквадорой ба бусад оронудай — англо-американска блогой эдэхитэй нүхсэгшэдэй делегацинууд, тэршэлэн титовскэ бүлгэй делегат, Кубагай ба Боливинн захабаринуудаар нэмэгдэн австралийска резолюцине дэмжжэ, үгэ хэлбэ. Саудовско Аравинн делегат Ахмед Авул Джаббар ба Сирийн делегат Фарид Зейн-эд-Дин гэшүд энэ хардалгата, хуули буса ба үндэһгүй резолюцине шүүмжэлэн үгэ хэлбэ. Австралийска резолюциин хуули

буса ба үндэһгүй байнание арсагагүй байбашы, тусхай Политическэ комитедтэхи англо-американска олонхид 39 голоосор энэ резолюци абаһан байна. Буруушажа СССР, УССР, БССР, Польша ба Чехословаки голосовалаа. 13 делегадууд (арабска оронуд, Мексика, Аргентина, Урда-Африканска союз ба бусад) ханаалаа бариба. Тэрэнэй һүүлээр тусхай Политическэ комитет хадаа тус комитедэй зүблэхэ зүйлэй бусад асуудалнууды зүбшэн хэлсэхэ гуримы хаража эхилбэ. Комитет хадаа «гэшүүн-гүрэнэй түлөөлэлгы Нэгэдэмэл Нацануудай мэдэрхэ тухай» асуудалы хаража үзэхөөр шилдбэ. Комитедэй удаадахи заседани октябрийн 9-дэ болохо.

Генеральна Ассамблей 8 гүрэнүүдэй резолюци гбаа

НЬЮ-ЙОРК, октябрийн 7. (ТАСС). Мүнөө үглөөнэй заседани дээрэ Генеральна Ассамблей интэрвентүүдэй зэбсэгтэ хүснүүдээр Кореяе булимтаран ээмэлэхэ ябадал үргэлжэхэ гэжэ хараалһан 8 гүрэнүүдэй резолюци абаа. Тус резолюци 47 голо-

соор абтаба. Буруушажа 5 делегат—Советскэ Союз, Белорусси, Украина, Польша ба Чехословаки голосовалба. 7 гүрэнүүд—Иемен, Иран, Инди, Сири, Югослави, Египет ба Ливан ханаалаа бариба. Индонези голосованида хабаадаагүй.

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай арминн Главна командованин мэдүүлгэ

ПХЕНЬЯН, октябрийн 7. (ТАСС). Пхеньянска радио ингэжэ дамжуулаа гэбэл: Американска ба токийска радио хадаа Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай арминн частнууд Тэчжондо, Сеула ба Чоньчжуда олон хүнүүды алаһан хэбэртэйгээр хаяхан шууга гаргаба.

элэ хорото ябуулганууды хэжэ байгаа американска империалистнууд өөһэдынгөө бузар муухай гэмтэ хэрэгүүды дэлхэйн олоннитэй нюуны эрмэлзэн, манай республикын Арадай арминн частнууд алагда хэбэртэй мэдээсэлые һүүлэй үдэрүүдтэ өөһэдөө ханаанһаа тааруулан зохёогоо. Гэбэшы, американска империалистнууд ба лисымановска бандидууд хадаа өөрынгөө эхэ оройной эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байдалай түлөө зүб шударгуу тэмсэлдэ болонхон корейскэ арадай дайшалхы зоригы өлбэжэ ба өөһэдынгөө хорото, гэмтэ ябуулганууды нюужа шадхагүй.

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай арминн Главна командовани энэ «мэдээсэлнүүды» ямаршы үндэһгүй гэжэ буруушаана.

Харин американска сэрэгүүд алаха, галдаха, хүсэрхэхэ, дээрэмдэхэ ээргын бузар муухай хорото ябуулганууды хэнэ. Зугадахада американска сэрэгүүд өөһэдөө шууд гч, али лисымановска маринетончэ сэрэгүүдээр дамжуулан корейскэ патриотууды ба амгалан хүн зоние элдэб язын бузар муухай аргуудууд олоорын алаһан байна. Энэниие харуулхын тула ЕДОФ-эй ЦК гэй комиссин хоёрдохи мэдээсэллээ хэдэн баримтанууды дурдажа болохо. Гансахан Тэчжондо ба Чоньчжуда интервентүүд 12 мянга шаху хүниие алаа. Тэршэлэн Сувонда, Пхентхэкэ, Ансондо, Чонхундо, Чунчжуда, Пуйда, Кончжуда, Кванчжуда ба Куньсандо олон хүнүүд тэршэлэн алагдаа. Корейскэ арадай дайшалхы зоригы өлбэхын тула

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай арминн частнууд американска ба лисымановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хатуу шанга байлдаанууды хэжэ үргэлжлөө. Кэсоной (Кайдзо) шэглэлдэ Арадай арминн частнууд американска сэрэгүүдтэй дайлагдажа үргэлжлөө, шэнэ позицинуудта эмитхитэйгээр сухара. Зүүн эрьсөн райондо Арадай арминн частнууд дайсанай довтолгы наатуулан, хамгаалгын байлдаанууды хэжэ байна. Энэ шэглэлдэ байлдаануудта дайсан эхэ гэмтэлдэ ороо. Тодолхогдон мэдэнүүдэй ёһоор, октябрийн 2-то Арадай арминн зенитнэ артиллери Вонсанай (Гензан), Анбёнэй (Анпен) ба Тэковонэй (Такуген) районуудта дайсанай 6 самолёт бууджа унагаһан байгаа.

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай арминн частнууд американска ба лисымановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хатуу шанга байлдаанууды хэжэ үргэлжлөө. Кэсоной (Кайдзо) шэглэлдэ Арадай арминн частнууд американска сэрэгүүдтэй дайлагдажа үргэлжлөө, шэнэ позицинуудта эмитхитэйгээр сухара. Зүүн эрьсөн райондо Арадай арминн частнууд дайсанай довтолгы наатуулан, хамгаалгын байлдаанууды хэжэ байна. Энэ шэглэлдэ байлдаануудта дайсан эхэ гэмтэлдэ ороо. Тодолхогдон мэдэнүүдэй ёһоор, октябрийн 2-то Арадай арминн зенитнэ артиллери Вонсанай (Гензан), Анбёнэй (Анпен) ба Тэковонэй (Такуген) районуудта дайсанай 6 самолёт бууджа унагаһан байгаа.

Хитад дотор Стокгольмско У, яадэ 150 миллион гаран хүн гар табибэ

ПЕКИН, октябрийн 9. (ТАСС). Синхуа агентствын мэдээсэлнэй ёһоор, Стокгольмско Урлада Хитадай 156.187.434 хүн гар табиба. Һүүлэй мэдэнүүдэй ёһоор, Стокгольмско Урлада Зүүн-Хойто Хитад дотор 28.891.584 хүн, тус районой зоной 70 процентн; Хой-

то-Хитадта ба Дотооло Монголда —32.674.840 хүн; Баруун-Хойто Хитадта —9.008.371 хүн; Зүүн Хитадта—44.776.482 хүн; Центральна ба Урда Хитадта—29.749.092 хүн; Баруун-Урда Хитадта—10.320.920 хүн гар табиһан байна.

Французска Коммунистическэ партиин секретарь Жак Дюклое алаха гэнэн һэдэлгэ

ПАРИЖ, октябрийн 9. (ТАСС). «Юманите» газетын мэдээсэлнэй ёһоор, үсэгшээр Ош горлодо (департамент Жер) митинг дээрэ үгэ хэлжэ байха үедэн, Французска Коммунистическэ партиин секретарь Жак Дюклое алаха гэжэ һэдэбэ.

үлэбэ, зүгөөр, митингдэ хабааһан 10 хүн шархатаа. Энэ юу харуулаһан гэхэдэ, алууршад хадаа манай орон доторшы ашалажа эхилээ. Эдэнэр итальянска ажалшадай вождь Тольяттин, Японинн Коммунистическэ партиин секретарь Токудые буудаа һэн, хэлэхэн неделенин урда тээ Бельгинн Коммунистическэ партиин түрүүлгшэ Жульен Ляе алаһан юм, мүнөө тэдэ алууршад Французска Коммунистическэ партиин хүтэлбэрлэгшэдтэ хоро хүргэхэ ханаатай байна.

Фашинстнууд болбол зэргэлдэ байһан гэри сонхоор Жак Дюклое гүү эхэ хүсэтэй хоёр граната шэдэ. Тэдэнэ модоной халаанууды дайраад, трибунада хүржэ шадангүй, зуурандаа тээрбэ. Митингдэ хабаадагшад дундаһаа 10 хүн, тэрэ тоодо 2 эхэнэр шархатаа. Шархатагшадые госпитальдо абаһанай һүүлээр, Жак Дюклое үгэ хэлжэ үргэлжлөө. Энэ фашинстска террористическэ аша хадаа тус горлодо ба бүхи оройной хүн зоной дунда айхабтар ехээр дураа гуталга үүсхэбэ.

Дюклое алаха забдалга тушаа «Юманите» газетэ Этьен Фажонай түрүү бэшгэ толилоо. Тэрэн доторнэ ингэжэ хэлгэдэ: «Тэдэнэр Жак Дюклое алахые хүсөө. Жак Дюклое бүтэн ба элүүр

Дюклое алаха забдалга тушаа «Юманите» газетэ Этьен Фажонай түрүү бэшгэ толилоо.

Эдэнэр илгээтэйгээр бурят-монгол автарнуудай бэшэн «Бурят-Монголой АССР-эй түүхэ» гэжэ науна зохёолы хэблэлдэ бэлдэ. Тэрэнэй 1-дхи томые Ф. Кудрявцев, А. Окладников, Г. Румянцев, П. Хаптаев, Е. Силян, И. Ареновский гэгшэд бэшэн байна.

Тэрэн доторнэ ингэжэ хэлгэдэ: «Тэдэнэр Жак Дюклое алахые хүсөө. Жак Дюклое бүтэн ба элүүр

Эдэнэй урда тээ хэблэгдэн науна хүдэлмэринүүдтэ орхолоо энэнь нилээд илгаатай юм. Тэрэн дотор гансаханшы бурят-монгол автарай түүхэ бэшэ, харин манай республикада ажаһуудаг бусад ардууд тухай бэшгэдэнгүй. Мүн БМАССР-тэ хүршэ Иркутска ба Читын областнуудай ардуудай түүхэтэй холбоотойгоор

«Тэдэнэр Жак Дюклое алахые хүсөө. Жак Дюклое бүтэн ба элүүр

Эдэнэй урда тээ хэблэгдэн науна хүдэлмэринүүдтэ орхолоо энэнь нилээд илгаатай юм. Тэрэн дотор гансаханшы бурят-монгол автарай түүхэ бэшэ, харин манай республикада ажаһуудаг бусад ардууд тухай бэшгэдэнгүй. Мүн БМАССР-тэ хүршэ Иркутска ба Читын областнуудай ардуудай түүхэтэй холбоотойгоор

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай арминн Главна командованин мэдөөсөлүүд

ПХЕНЬЯН, октябрийн 9. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай арминн Главна командовани 9-нэй үглөөгүүр ингэжэ мэдээсэ: Бүхи фронтнууд дээрэ Арадай арминн частнууд американска ба лисымановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хатуу шанга байлдаанууды хэжэ үргэлжлөө.

ПХЕНЬЯН, октябрийн 9. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай арминн Главна командованин үдэшын мэдээсэлэй ёһоор, Арадай арминн частнууд бүхи фронтнууд дээрэ хатуу шанга хамгаалгын байлдаанууды хэжэ үргэлжлөө.

Кэсоной (Кайдзо) райондохи хамгаалгын шэнэ позицинуудта бэхжэһэн Арадай арминн частнууд байлдаанууды хэжэ үргэлжлэн, дайсанууды хэ гээлтэ хорлонууды ушаруулжа байна.

Кэсоной (Кайдзо) райондохи хамгаалгын шэнэ позицинуудта бэхжэһэн Арадай арминн частнууд байлдаанууды хэжэ үргэлжлэн, дайсанууды хэ гээлтэ хорлонууды ушаруулжа байна.

Зүүн эрьсөн райондо Арадай арминн частнууд дайсанай довтолгы наатуулан, хамгаалгын байлдаанууды хэжэ байна. Энэ шэглэлдэ байлдаануудта дайсан эхэ гэмтэлдэ ороо.

Дайсанай тьл дотор партизануудай дайшалхы ябуулганууд үргэһөөр дэлгэрээ. Октябрийн 7-дс Иондойной (Эйдо) ба Андойной (Анто) райондо американска сэрэгүүдэй частнуудтай хатуу шанга байлдаанууд болоо.

Тодолхогдон мэдэнүүдэй ёһоор, октябрийн 2-то Арадай арминн зенитнэ артиллери Вонсанай (Гензан), Анбёнэй (Анпен) ба Тэковонэй (Такуген) районуудта дайсанай 6 самолёт бууджа унагаһан байгаа.

Октябрийн 8-да Арадай арминн зенитнэ артиллери Пхеньянай эрпандо дайсанай нэгэ самолёт унагаа.

Бичурын аймпротребсоюзай Окпно-Ключевской сельпо (правдениннь түүрэгшэ Ц. Зандаков) тариа хуралгын үеэ нүүлээ хулаала наймаа үргэһөө ябуула. Зург дээрэ: тус сельпогой продавец Е. Егорова, факторна бригада ерээд, эд бараа наймаалжа байна. Д. Носовой фот.

Бурят-Монголой түүхы зүбшэн хэлсэлгэ

Бурят-Монголой культурын науно-шэнжэлэлгын институт бүлэг автарнуудай бэшэн «Бурят-Монголой АССР-эй түүхэ» гэжэ науна зохёолы хэблэлдэ бэлдэ. Тэрэнэй 1-дхи томые Ф. Кудрявцев, А. Окладников, Г. Румянцев, П. Хаптаев, Е. Силян, И. Ареновский гэгшэд бэшэн байна.

Бурят-монгол ерадай түүхэ урда саһаа эхилээд Агуухэ Бурятска социалистическэ революци хүрэтэр бэшгэдэнгүй. Гаяхан культурын институт эрдэмтэй совелэй ээлжээтэ мөһөн дээрэ БМАССР-эй түүхэ 1-дхи томой рукописине зүб хэлсэлгэ болоо. «Бурят-Монголой АССР-эй түүхы» хэблэн гаргаһа хадаа бурят-монгол автарай культурын хүгжэлтэдэ ехэхэн орлолто болоо гэжэ үгэ хэлгэдэ тэмдглээ.

Эдэнэй урда тээ хэблэгдэн науна хүдэлмэринүүдтэ орхолоо энэнь нилээд илгаатай юм. Тэрэн дотор гансаханшы бурят-монгол автарай түүхэ бэшэ, харин манай республикада ажаһуудаг бусад ардууд тухай бэшгэдэнгүй. Мүн БМАССР-тэ хүршэ Иркутска ба Читын областнуудай ардуудай түүхэтэй холбоотойгоор

Эрдэмтэй Совелэй тогтоолоор БМАССР-эй түүхын 1-дхи томой рукопись наймаалжа хэблэлдэ үгтэхөөр зууршалагда ба. Г. Миронов.

Кабанскын аймаг түрүү зэргэдэ

Республикын түрүү аймагууд малажалай продуктууды тушааха гүрэнэй түсбүүды амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Мяха, һү, нооһо болон бусад продуктууды тушааха мүнөө жэлэй 9 нарын түсбүүд республика дотор үлүүлэн дүүргэгдээ. Мүн малай арһа тушааха жэлэй түсбэ 147,7 процент, ангай арһа тушааха 3-дахи кварталай түсбэ 103,2 процент гүйсэхдэн байна.

Зарим аймагууд малажалай продуктууды тушааха жэлэй түсбүүды болзорноон үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Жүшээлхэдэ, Кабанскын аймаг колхозууд ба колхознигууд малаж үндэгэ, нооһо тушааха жэлэй түсбүүды мүнөө үлүүлэн дүүргээд байна. Тэршэлэн Ахын аймаг һү, мяха тушаалгаар жэлэй түсбүүды гүйсэхдэн байна.

Эршэтэ амалай үрэ

Ликеро-архинн заводой стахановка Гавриловай бригада амжалтатайгаар ажаллан, заводойнгоо дирекциин ба завкомой дамжуулгын Улаан туг хэдэн нара удаагаар барижа ябана. Нүхэр Гаврилова архи үчөлгэ дээрэ бригаданыгаа хүдэлмэришлэй халаан буринн нормы хэдэн зуун литрээр үлүүлэн дүүргүүлэн, Энэ бригадын ба № 2 брига-

дын стахановцууд күхэд Софья, Брянская, Морозова болон бусад олон нүхэд Октябрийн 1-дахи мурьсөөндэ шэнэ амжалтанууды туйлажа байна. Тус заводойхид гурбад кварталынгаа түсбэны септенин 25-да дүүргээ. Ноябринн хүрэтэр жэлэйнгээ түсбэны дүүргэн түлөө тэмсэнэ. Б. Батук.

Хэлэнэн үгэдөө хүрбэ

Улаан-Удын универмагай хүдэлмэришлэгшэ Стокгольмско Урлада гараа табихада, эд бараанай эрьсөн III кварталай түсбэны үлүүлэн дүүргэхэ уялга абаһан байгаа. Тэдэнэр абаһан уялга хэрэг

дээрнэ бэлүүлжэ, III кварталынгаа түсбэ 110 процент дүүргэһэн Илангаяа гуталгай (эрхилэгшэ Ваис) ба оёмол хубсаһануудай (эрхилэгшэ Болотникова) секцинуудтай амжалта туйлаа. И. Гроссман.

Венгрии социалистическэ ёһоор индустриализация

СССР-эй үдэр бүрин айхабтар ехэ туһалмажада түшгэлэн, агүү-ехэ социалистическэ байгууллаһын жэлүүдтэ советскэ хүнүүдэй оложа абаһан гайхамшагта дүй дүршэл ашаглан, Венгрийн ажалшад өөрынгөө арадай ажахые богонихон болзор соо нэгдэн болзоһон ба тэрэниие ехээр хүгжөөһөн байна юм.

гагүй промышленноостин шэнэ һалбаринууд бин болоо. Дизельнэ тракторнууд, хүндэ станогүүд, нефть болбосоруулха заводуудта хэрэгтэй орёо түхээрлэгнүүд үйлдэбэрлэгдээг болоо.

хидэ орхолоо хоёр дахин үлүү ехэ продукци үгэхэ байна бшуу. Илангаяа хүндэ индустри, тусгаарлабал, машинанууды үйлдэбэрлэн гаргалга хурданаар ургаха байна. Табанжэлэй эсэстэ тэрэ хадаа 1949 онойхидо орхолоо хоёр дахин ехэ продукци бүтэн гаргаха болоо. Тийхэдэ хүнгэн промышленноостин продукци бүтэн гаргалган 73 процентээр ехэ болохо байна.

ажажын түсбэ соо үйлдэбэринн ээр зэмсэгүүды түргөөр үйлдэбэрлэн гаргаха ябадалда тусхай һуури олгоно. Хүндэ промышленноостин түргэн ургалта хадаа арадай бүхи ажахые шэнэ һалбаринууды хангаха, хүнгэн промышленноостин хүгжөөхэ, хүдөө ажахые механизация ба социалистическээр шэнэһэн хубилгаха, транспортые модернизация үндэһэй һуури болохо байна. Хүндэ индустри хадаа национальна экономикын гол һалбарни болохо юм. Национальна олоо дохол соо промышленноостин хубинь 49,7-ноо 58,7 процент хүрэтэр ургаха байна.

Иожани болон бусадай нэрвэнэ орон соо алдаршанхай. Советскэ стахановцууд тухад Быков, Шавлогин, Филимонов, Анашева болон бусадай Венгрий ошолго, мүн тэршэлэн СССР-эй стахановцуудай түдэлмэрин дүй дүршэл тухай мүүды олон тиражтайгаар хэблэлдэ хадаа стахановска хүдэлмэришлэ хэрэгтэ ехэхэн үүрэг дүүргэһэн байна.

Гурбан жэлэй урда тээ, ажахыгаа түсбэй ёһоор Венгрийн ябуулжа эхилхэдэ, промышленна үйлдэбэрин дайнай урда тээхи хэмжээнэй гурбанай хоёр хубинь шахуу байгаа һэн. Тус республикада 1947 оной август нараһаа хойшо бэлдүүлгэдэ эхилһэн гурбан жэлэй түсбэ хоёр жэл табан нара соо дүүргэдэн байгаа. Энээнэй ашаар промышленна үйлдэбэрин хэмжээн дайнай урда тээхи 1938 оной хэмжэээ 40 процентээр үлүүлжэ, ажалал бүтээсэ дайнай урда тээхи хэмжэээ 20 процентээр үлүүлэн байха юм. Дайсадаар хандаргалдан заводууд ба фабриканууд нэрвэн бодхоогдоо, тэдэнэй олонхын үргэдхэгдэн ба шэнэ хэблэгдэн байна. Хэдэн арбаад индустриальна шэнэ предприниууд байгуулагдажа, ашагталгада оруулагдаа. Машина бүтээлгын продукци дайнай урда тээхид орхолоо хоёр дахин шахуугаар ехэ болоо, станогүүды бүтэн гаргалга 30 дахин ургаа.

Табанжэлэй түсбэ хадаа арадай ажахые энээнэй урда тээ Венгрийд үзэгдөөгүй ехээр хүгжөөхэ гэжэ хараална. Орон соо 263 индустриальна шэнэ предприниууд, тэрэ тоодо металлургическа ба машина бүтээлгын 35 завод, химическэ 38 предприниууд баригдаха юм. Металлургинн айхабтар томо комбинадай корпусууд Советскэ Союзай тон ехэ туһаламжатайгаар байгуулагдажа байна. Ехэ Булапештын мүнөө байгаа промышленна центргэй зэргэлдэ, хүндэ индустрийн Боршодско ба Печ-Мохацска гэжэ хоёр томо центриүүд шэнээр бин болгогдохо юм.

Шулуун нүүрһэ малтан абагта энэ табанжэл соо 11,5 миллион тонноһоо 18,5 миллион тонно хүрэтэр ургаха юм. Хүсэ ехэтэй электростанцинууды барилга хадаа электрэнерги үйлдэбэрлэн гаргалгы хоёр дахин шахуу ехэ болохо арга олгохо. Дизельнэ тракторнууд, комбайнууд, харгы зам барилгын машинанууд, шахтна түхээрлэг, заводуудай элдэб түрэлэй түхээрлэг, шарикополшенинууд, хэмжүүрэй приборнууд ехэ хэмжээтээр бүтэн гаргагдаха. Ашаанай автомобильнууды бүтэн гаргалга 12 мянгаһаа 23 мянга хүрэтэр ехэ болохо юм. Токарна, фрезернэ, шүдлэхэ, хүсэтэ инструментальна болон бусад станогүүды үйлдэбэрлэгэ илангаяа ехээр ургаха юм.

Венгрии социалистическээр индустриализация хадаа газар тариалангай хүдэлмэринэ түргөөр механизация арга боломжо олгоно, хүдөө ажахыда хэрэглэхэ машинанууд нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал хоёр хахад дахин; тийхэдэ тракторнууды бүтэн гаргалга жэл соо 2.600-һаа 6.400 хүрэтэр ургаха байна. Гүрэнэй машинно-тракторна станцинуудай тоо 220-һоо 500 хүрэтэр ургаха, Оройной хүдөө ажахыда 23 мянган тракторнууд, 1.400 комбайнууд хүдэлмэрилхэ юм.

Ороноо социалистическэ ёһоор индустриализациянай шухала дүнгүүдэй нэгэниие — хүдэлмэринн ангийн түргэн ургалта ба социалистическэ байгуулладалта тэрэнэй хүтэлбэрлэхэ үргые саашадан бүхэжүүлгэ мүн болоо. Республика дотор хүдэлмэригүйдлэг эсэслэн үгы болгодог. Дайнай урда тээ үлсэхэлэн ба хүдэлмэригүй ябадалһаа боложо айхабтар олон тооной венгериүүд ондоо гүрэнүүдтэ ошохо баатай бололог һэн. Мүнөө олон мянгад хүнүүд ехэ орондоо бусажа ерээд, хүдэлмэри абаа. Үнгэрэгшэ гурбан жэл соо промышленноостыда ажалладаг хүдэлмэришлэдэй тоо 200 мянган хүнөөр олошороо. Энэ табанжэл соо промышленноостыда 480 мянган шэнэ хүдэлмэришлэд ба албахагшад нэмэжэ орохо байна.

Хүдэлмэришлэд-новаторнуудай тийнёдондо жэлэй эсэс багта зуун мянга хүрөө. Тэдэнэй дунда халууды бэлдүүлхэдэ 345 миллион форинт жэл соо алмагдаа.

Табанжэл соо арадай ажахыда 50,9 миллиард форинт, тэрэ тоодо промышленноостыда 25,5 миллиард оруулагдаха байна. 1954 ондо, табанжэлэй һүүлшын жэлдэ, 1949 онойхидо орхолоо промышленноостин продукци 86,4 процент ехээр үйлдэбэрлэгдэн гаргагдаха юм. Зүгөөр 1949 оной хэмжээн дайнай урда тээхи хэмжэээ 40 процентээр үлүүлэн байгаа гэжэ дээрэ хэлгэдэн байгаа. Тийхэдэ болохолоор, Венгрийн промышленноосты хадаа табанжэлэй түсбэй һүүлшын жэлдэ дайнай урда тээ-

Социалистическэ индустриализация тухай Ленин—Сталиной һургаалда, Советскэ Союзай үнэтэ дүй дүршэлдэ түшгэлэн, Венгерскэ арадай-демократическа республика болбол өөрынгөө арадай

Венгрии социалистическээр индустриализация хадаа газар тариалангай хүдэлмэринэ түргөөр механизация арга боломжо олгоно, хүдөө ажахыда хэрэглэхэ машинанууд нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал хоёр хахад дахин; тийхэдэ тракторнууды бүтэн гаргалга жэл соо 2.600-һаа 6.400 хүрэтэр ургаха байна. Гүрэнэй машинно-тракторна станцинуудай тоо 220-һоо 500 хүрэтэр ургаха, Оройной хүдөө ажахыда 23 мянган тракторнууд, 1.400 комбайнууд хүдэлмэрилхэ юм.

Табанжэлэй эсэстэ хүдөө ажахы дайнай урда тээхид орхолоо нэгэ хахад дахин ехэ таряа талха, мяха ба сахар орондоо үгэдэ болохо. Венгрии хадаа хүгжэнды томо товарна хүдөө ажахыдай индустриальна-аграрна орон болохо байна.

Оройной экономикые түргөөр хүгжөөхэ ябадалда социалистическэ мурьсөөн ехэхэн үүргэ дүүргэнэ. Судно бүтээлгын «Галад» гэжэ заводой залуу хүдэлмэришлэд оройноого бүхи залуушүүдта хандажа, ажалал үндэр бүтээсын түлөө тэмсэхые урялһан байгаа. Энэ хандалһан бүхи предприниуудаар үлгэдэн абтаа.

Арадай-демократическа Венгрий байрамдалай ба зойно байгуулаха ажалал орон мүн. Венгерскэ ажалшад болбол эб тирамдалай вахтада жагсаһан шэнэ шэнэ амжалтанууды тулаана. Тэдэнэр хадаа социалистическэ индустриализациян замна ябажа туйлаһан илалтанууды бүхэдэлхэй дээрэ эб найрамдал түлөө тэмсэлдэ оруулан мүн мүн гэжэ зүбөөр тоолоно.

Венгрийд дайнай урда тээ бай-

Социалистическэ индустриализация тухай Ленин—Сталиной һургаалда, Советскэ Союзай үнэтэ дүй дүршэлдэ түшгэлэн, Венгерскэ арадай-демократическа республика болбол өөрынгөө арадай

Ушөө үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ ажалшадайн ажабайдалай хэмжэ дайнай урда тээхи хэмжээ нэгэ хахад дахин шахуу үлүүлэн

Эрхим стахановцууд Имре Муск, Эде Хорват, Андраши Бараняи, Ирен Векерле, Золтан

Харуулгалтай редакторай орлогоо Ц. Б. БУДАЕВ,

Харуулгалтай редакторай орлогоо Ц. Б. БУДАЕВ,